

LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC - LA COLUMNA DE FOC

SANTORAL DE LA
SETMANA

11 de setembre,
BEAT BONAVENTURA DE BARCELONA.
Nat a Riudoms, Tarragona. 1620 - 1684.

Era una ànima tan pura,
tan freturosa de cel,
que havia nom de Miquel
i es feu dir Bonaventura.
I la tengué! Per ventura
és bona manera, aquesta,
de prendre part a una festa
a on no hi entra lothom.
Hala: a canviar de nom,
i que Déu faci la resta.

12 de setembre
LA MARE DE DEU DE LLUC.

Res no hi ha que durí un breu
moment, i el Nom de Maria
l'han passat a un altre dia...
Emperò a cascú lo seu!
Que a Lluç la Mare de Déu
no ens han tocat, i allà és
perquè pugui, el qui amb pagès
tracta per noves amigues,
pregar per les seves sigtes,
que cada any fan manco pes.

16 de setembre
SANT CEBRIA
Bisbe de Cartago i màrtir, Segle III

Diuem, i ho creurem així
per no fer mal a ningú,
que era en Cebrià tan dur
i a la vegada tan fi,
que al seu botxí li va dir
quan ja el tenia ben prop:
—T'has guanyat vint duros, trob,
perquè al cel cap dret m'enviis
Però, alerta: no et confiis
i no equivoquis el cop!

JOSEP M.a CASASAYAS

TARDA I AMB UN TITOL ABSURD,
PERO TENIM DECRET

A la fi, després de tantes
alternatives d'esperança i des-
coratjament, el 7 de setembre
ens assabentarem que el Con-
sell de Ministres havia aprovat
el Decret que ens ha de per-
metre iniciar el procés de norma-
lització lingüística de les Illes,
gràcies a l'ensenyament siste-
màtic de la nostra llengua a
tots els centres d'ensenyament
general bàsic i mitjà.

Ens ha costat molt, hem
estat els darrers, i ens l'apro-
ven en un moment tan tardà
que exigirà esforços extraordi-
naris per part del Consell, de la
Delegació del Ministeri i de tot
l'estament docent i discent,
per a posar-lo en pràctica
aquest mateix curs. Però a la fi
estem en condicions (o hi estem,
quan s'hagin publicat al
B.O.E. el Decret i l'Ordre Mi-
nisterial que l'ha de seguir, re-
gulant la seva realització pràc-
tica) de prendre la tasca en les
nostres mans i iniciar-la de
manera immediata: si els catalans
ho aconseguirien l'any pas-
sat, no hi ha cap motiu per-
què els il·lencs no puguem dur
a terme la mateixa proesa.

Però l'alegria de veure a la
fi reconegut el nostre dret ina-
lienable a la pròpia llengua i
cultura, s'ha vist enterbolida
de manera greu per una circum-
stància que novament ens
obliga a alçar un crit d'alarma:

L'avantprojecte de Decret
que el Consell havia presentat i
que esperàvem veure aprovat
íntegrament, ho ha estat en el
seu articulat, però ha ofert una
inadmissible alteració en el
seu títol. El del Consell estab-
bleix "la incorporació de la en-
senyança de la llengua catalana,
con especial atenció a las
modalidades insulares" en el
sistema d'ensenyament de les
Illes; títol discutible en un
text jurídic o tècnic (perquè
mal no es dirà, per exemple,
que a Badajoz s'ensenya "la
llengua castellana, con especial
atenció a las modalidades ex-
tremas", però ortodox des
del punt de vista científic i
pedagògic: a tots els països on
es parla una determinada llengua
de cultura, s'ensenya aquesta
llengua amb especial atenció
a les modalitats locals. A Se-
villa el castellà, si s'ensenya
bé, s'ensenya "amb espe-
cial atenció a les modalitats
sevillanes". Per tant, l'afegit
que l'avantprojecte del Consell
posava al nom de la "llengua
catalana" era sobrer (perquè
sense ell ja s'hauria fet així),
però no impertinent.

Ara bé: quelcú ha canviat
aquest nom, i el Decret aparei-
xerà amb el títol que anuncia
la incorporació al nostre siste-
ma d'ensenyança de "les mo-
dalidades insulares de la llengua
catalana y de la cultura a que
han dado lugar". I contra
aquest títol hem de protestar
fermament, en nom de la cièn-
cia, de la pedagogia i del sentit
comú:

a) En nom de la ciència,

perquè les llengües de cultura
tenen una codificació (i si no
la tenen, no són llengües de
cultura), que és fruit de l'aportació
secular de tots els seus
parlants, del treball científic
dels gramàtics i de l'aportació
que tota la comunitat, al llarg
dels segles, ha fet a la seva lit-
teratura. Aquesta llengua codifi-
cada és la que és objecte d'en-
senyament formal a tots els
països del món.

b) En nom de la pedagogia,
perquè és un absurd anunciar
com a tasca de l'ensenyament
primari i secundari l'estudi de
les "modalitats lingüístiques",
que són objecte de disciplines
universitàries—dialectologia,
sociolingüística—molt espe-
cialitzades. Voldria saber quants
de mestres i quants de catedrà-
tics d'institut hi ha a Espanya
que siguin capços d'ensenyar
les "modalidades" del castel-
là i

c) En nom del sentit comú,
perquè aquest títol ens fa
quedar malament davant el
món científic internacional i,
d'altra banda, pot esser mani-
pulat per gent sense escrúpols,
per sembrar la confusió entre
el poble desinformat.

Es curiós que el text del
Decret s'hagi mantingut tal
com es presentava a l'avant-
projecte, i per tant parli co-
rrectament de "llengua catalana"
i no de modalitats. Com
que en tot Decret allò que és
important no és el títol, sinó
el seu text articulat (el títol no
té valor jurídic), és possible
que quelcú pensi de bona fe
que som una exagerada posant
el crit en el cel per una qüestió
de forma sense major importàn-
cia. Però no hem de ser inge-
nus: si la cosa no tingués im-
portància, ningú no s'hauria
molestat a fer canviar el títol.

Quan quelcú ha fet valer la
seva força (que ha de ser con-
siderable) per a fer modificar
en el Decret un títol que era
correcte i venia proposat per la
nostra Institució preautonòmi-
ca amb el suport de les forces
polítiques i culturals il·lenques,
per posar-n'hi un altre que, a
més de desairar el Consell, po-
sa el Govern en ridícul davant
el món científic, podem estar
segurs que no ho ha fet per
una simple qüestió de forma.

Jo no som qui per fer una
anàlisi política aprofundida
del fet, però voldria que els
nostres polítics la fessin, i so-
bretot que estiguin en guàrdia
(el Consell el primer) per
evitar que aquesta "alcaldada"
tingui conseqüències entorpi-
dores del nostre procés de nor-
malització.

Sobretot m'agradaria que
quelcú que tingui "autoritat"
per fer-ho (un Parlamentari,
per exemple, o una Acadèmia
Científica o un partit polític)
demanés i obtingués del Go-
vern una explicació d'aquesta
anomalia. En una situació de-
mocràtica, no crec que sigui
demanar massa.

Ara que ja he llançat el
meu crit d'alarma, per-
met-me que expressi la meua
gran satisfacció per l'aprovació
d'un text legal que ens era in-
dispensable, i la meua esperan-
ça de veure'l posar en pràctica
a bon ritme i donar fruit ràpid-
ament.

Es possible que molta gent
pensi que és insuficient. Jo
mateixa l'hi considero, si es
tracta d'establir la situació
normal a llarg termini (al cap
d'uns quants anys de vigència
de l'Estatut d'Autonomia, per
exemple). Però per el futur
inmediat, em sembla ben satis-
factori, sobretot si tenim en
compte que, encara que el seu
abast fos molt més gran, en la
situació actual ens resultaria
impossible dur-lo a la pràctica.

En realitat, treure tot el
suc a les possibilitats que con-
té serà una tasca llarga, i exigi-
rà grans esforços. Aprofitar-lo
enguany serà, si ho aconseguim,
una proesa considerable, que jo
consideraria impossible (no tenc
costum de somiar truites) si no
entrassin en joc certs factors
altament esperançadors, com per
exemple:

1. La Generalitat de Cata-
lunya rebé, quasi tan tard com
nosaltres, un Decret del mateix
abast del nostre, i en un any
l'ha posat en pràctica en un
percentatge molt elevat. Es
ver que els catalans ens duen
avantatge considerable en certs
aspectes, però en altres aspectes
(com l'altíssima proporció
de castellanoparlants, tant en-
tre la població escolar com en-
tre els mestres) estava en posi-
ció molt més difícil que les
Illes.

2. El Consell Interinsular
sembla fermament decidit a es-
forçar-se al màxim per possibi-
litzar-ne la realització. Per cert
que el Conseller de Cultura i
Ensenyament, en el llarg arti-
cle que publicà al Diari de
Mallorca i que és d'esperar que
haurà calmat recels d'un i altre
signe, parla del Decret (ja
aprovat en el moment que
aparegué l'article) amb el títol
que duia a l'avantprojecte, i no

el que li ha donat el Consell de
Ministres. No sé si ho va fer
aposta o no; en cas afirmatiu,
mereixeria el nostre agraiament
per la tàctica presa de posició
enfront de l'actuació arbitrària
del Govern.

3. La Delegació del Mini-
steri i les Inspeccions d'EGB i
de BUP es manifesten disposa-
des a ajudar tant com puguin a
resoldre els problemes, sens
dubte nombrosíssims, que es
plantaran a l'hora de posar
en pràctica tot el que preveu el
Decret.

4. L'entusiasme amb què
nombrosos mestres de Mallor-
ca han participat en els Cursos
d'Estiu de Català de l'Estudi
General a La Porciúncula, a
l'Escola d'Estiu organitzada
pel STEI i ara al Curset inten-
siu de Català per a Mestres
organitzat pel Consell (i que
suposa un esforç maratonian
tant per part del mateix Con-
sell—que n'ha de cobrir les
despeses—com per part dels
professors que imparteixen les
classes i dels qui les reben),
permet d'esperar que l'esta-
ment docent de les Illes estarà
a l'altura de les circumstàncies
i no regatejarà els sacrificis ne-
cessaris per accelerar el nostre
procés de recobriment
d'identitat.

5. La meua llarga experièn-
cia en l'ensenyament de la
nostra llengua a Mallorca en
temps més difícils que l'actual
em dona la ferma esperança
que la introducció del català a
l'escola serà ben rebuda per
pares de família i alumnes "si
el dimoni no hi bufa".

Confio que el dimoni no hi
bufarà, i que si ho fa li sortirà
malament perquè ens torbrà
preparats per evitar la trampa.
Mentrestant, alegrem-nos de la
promulgació del Decret i,
mentre esperem amb impa-
ciència la seva publicació i la
de l'Ordre Ministerial corres-
ponent, posem-nos a organitzar
amb il·lusió aquest curs
1979-80 que marcarà una fita
a la història de les nostres Illes.

AINA MOLL

CIRCUITOS EN AUTOCAR

ANDALUCIA/CEUTA 20.800*—
Salidas 16/9 y 7/10 desde Palma
Incluye: Visitas a las ciudades, tablao flamenco, buenos hoteles, comidas, etc.

ANDORRA/ZARAGOZA/MADRID 12.700*—
Salida 27/9 desde Palma (7 días)

GALICIA Y CENTRO 21.000*—
Salida 24/9 desde Palma (9 días).

PUENTE 12 DE OCTUBRE:
Ibiza, Menorca, compras en Ceuta y Andorra.

VIAJES BARCELÓ S.L.
AGENCIA DE VIAJES - GRUPO A - TITULO 80

PALMA: Avda. Avarón Ronda, 34 Tel. 42.41.00
SUCURSALES: CLUB DE MAR Tel. 40.11.47
ARENAL Tel. 36.71.01

FUTURA ESPOSA PREVEA SUS NECESIDADES DEL HOGAR ENCARGAN-DO SU LISTA DE BODAS EN

Cuartería
Cristalería
Vajillas
Objetos regalo
Muebles de cocina
Lavadoras
Frigoríficos
Televisores
y toda clase de electrodomésticos

Obsequiamos a todos los novios con un regalo o en metálico

Casa José Budes, s.a.
PLAZA ROSARIO, 3
Teléfono 217707 (Tres líneas)